

[Harald Petersen.]

de to militære ministerier henlagte institutioner hørte ganske naturligt også til de punkter, der var sat på dagsordenen for forsvarskommissionens arbejde. I den da fremlagte arbejdsplan var også peget på hele befalingsmandsordningen som et af de vigtige problemer, der måtte tages op til overvejelse med en nyordning for øje, ligesom spørgsmålet om hjemmeværnet og landets opdeling i territoriale myndigheder var rejst.

Jeg nævner dette for at pege på, at om alle disse forhold er man efter 4 års forløb kommet til en afklaring. Tilbage står, som det ærede medlem hr. Poul Hansen (Kalundborg) understregede, de meget vigtige ting om selve omfanget og organisationen af de tre værn og om udformningen af den nye befalingsmandsordning samt endelig spørgsmålet om tilvejebringelsen af de nødvendige forudsætninger for en effektiv og rationel uddannelse af det militære personel, befalingsmænd såvel som værnepligtige i geleddet.

Det af den højtærede forsvarsminister fremsatte lovforslag omfatter altså kun en begrænset del af den opgave, der skal løses. Den nye forsvarsordning løses ikke efter generelle, men efter partielle retningslinier, og jeg indser meget vel, at man kan rejse en kritik imod denne fremgangsmåde, som utvivlsomt heller ikke var forudsat i loven om forsvarskommissionens nedsættelse. Når jeg ikke desto mindre både på mine egne og på mit partis vegne har taget medansvaret for denne stykkevisse opbygning af den nye ordning, er det udfra nødvendigheden af, at man nu får gjort en begyndelse i praksis, således at man på en meget stor række betydningsfulde områder får skabt klarhed og rene linier og fasthed i genopbygningen i stedet for den uholdbare tilstand, vi befinder os i, sålænge vi bygger på bemyndigelser i stedet for på lovbundne regler. Jeg må derfor mene, at den resterende del af opgaven med skabelsen af en ny forsvarsordning må kunne fremmes hurtigst muligt. Den højtærede minister har i bemærkningerne til et af forslagets paragraffer udtalt, at det også var en forudsætning, at arbejdet på at skabe en ordning for de tre værn med alle de supplerende foranstaltninger, der skal til for at skabe den endelige ordning, fremmes hurtigst muligt. Jeg kan sige, at denne forudsætning gør venstre til sin.

Hovedlinierne i det af den højtærede minister udarbejdede lovforslag er jo kendt gennem de af forsvarskommissionen ved-

tagne direktiver, der er kommet til offentlighedens kundskab, efterhånden som de er født til verden. Når det har taget snart 4 år at komme til det stadium, hvor vi nu befinder os, er der i og for sig intet mærkeligt ved det. Dels har de udenrigs- og forsvarspolitiske forudsætninger i nogen måde skiftet karakter, idet hovedvægten i kraft af begivenhedernes indre logik er blevet lagt på det regionale forsvarssamarbejdes freds- og sikkerhedspolitiske virkninger fremfor på de universelle og generelle metoder, man havde håbet skulle blive frugten af arbejdet indenfor De Forenede Nationer, et håb, som hidtil er blevet skuffet, dels har der været såre store vanskeligheder i forbindelse med den forskelligartede vurdering, der i militære kredse har gjort sig gældende med hensyn til selve princippet om enhedsledelse og enhedskommando, idet søværnet som bekendt har været modstander af det i det foreliggende lovforslag nedfældede princip. I så henseende danner det danske søværn ingen undtagelse fra søværnets indstilling i andre lande. Denne indstilling kan jeg i og for sig godt forstå, idet nyordningen jo betyder en faktisk revolution og en dybtgående ændring i administration, i organisation, i militære samarbejdsformer, i tradition og historie, en ændring, som nok kan motivere en vis tilpasningsperiode, men hvor jeg på den anden side heller ikke nærer nogen som helst tvivl om, at søværnets ledelse og personel udfra en usvigelig loyalitet hurtigt affinder sig med de trufne beslutninger og under den nye ordning i kraft af militære kvalifikationer, faglig indsigt og sans for helhedens krav vil gøre sit til, at nyordningen kommer til at virke efter sin hensigt.

Som det er fremgået af de beslutninger, forsvarskommissionen har truffet, er der indenfor de forskellige politiske myndigheder almindelig enighed om de principielle retningslinier for forsvarrets opbygning, og hvis den høje rigsdag nu accepterer disse synspunkter gennem vedtagelsen af det forelagte lovforslag, er der truffet en politisk afgørelse, som ikke kan anfægtes fra nogen side, og som da også har tilslutning fra anden omfattende militær sagkundskab her i landet. Jeg finder så lidt som den foregående ærede taler anledning til at gå ind på en detaljeret gennemgang af principperne i det forelagte lovforslag. Gennem den afgivne betænkning, forsvarskommissionens udtalelser, bemærkningerne til lovforslaget sammenholdt ned den højtærede ministers redegørelse er alle de argumenter fremført, som begrundet overgangen til en nyordning, og til disse argumenter har jeg for nærværende intet at føje. Skulle man